

urettelse. Men paa den anden Side troer jeg, at man vil indrømme, at det er absolut nødvendigt at tilføre Foresatte for ubeføiede Klager fra Underordnede, og det er derfor fuldkomment rigtigt, at de Paagjældende, naar de ikke kunne bevise deres Klager, blive straffede, og det temmeligt strengt. — Den ærede Landssthingsmand udtalte sig ogsaa imod den Bestemmelse i § 52, som gaaer ud paa, at, naar man ikke kan udfinde Hovedmanden for en begaaet Forbrydelse, hvori Flere have gjort sig skyldige, saa skal den, der er høiest i Rangen eller den Ældste i Tjenesten, betragtes som Hovedmanden og saaledes ifalde en haardere Straf. Jeg troer imidlertid, at det er fuldkomment stemmende med militære Retsbegreber, at den Overordnede, som med Underordnede har gjort sig skyldig i en strafbar Handling, og som ikke har anvendt sin høiere Stilling til netop at forhindre sine yngre Egestillede eller Undergivne fra at begaae en saadan Handling, ogsaa bliver straffet noget strengere, naar man ikke kan udfinde den rette Hovedmand.

Skulde Virkninger dette Lovforslag, hvis det skulde blive til Lov, vil komme til at udøve paa Disciplinen og Aanden i Hæren, er det jo meget vanskeligt at forudsige med nogen Sikkerhed. Jeg har imidlertid for mit Vedkommende ingen Tvivl om, at den gode Aand, der nu er tilstede i Hæren, bestandig vil blive opretholdt i samme, navnlig paa Grund af den almindelige Bærnepligt, paa Grund af at alle Samfundsklasser nu ere kaldede til at staae ved Siden af hverandre i Vaaben til Forsvar for Landet. Og denne gode Aand troer jeg ogsaa vil bevirke, at man vil kunne lade sig nøie med forholdsvis saa milde Straffebestemmelser som dem, der her ere foreslaaede, og at man navnlig aldeles vil kunne undvære legemlige Straffe ved Hæren. I andre Hære er man jo ogsaa gaaet bort fra Legemsstraffene. I den svenske militære Straffelov, der, saavidt jeg erindrer, blev gennemført i Rigsdagssessionen 1868, ikke af Krigsministeren, men af Justitsministeren, har man saaledes aldeles afføjet al Legemsstraf, og det Samme er Tilfældet i Straffeloven for den norske Hær. Den svenske Straffelov har nu vel kun

været i Virksomhed siden den 1ste Januar 1869, og det er saaledes umuligt endnu med nogen Sikkerhed at vide, om den er tilfredsstillende. Imidlertid troer jeg dog, at man er kommen til den Anerkendelse, at den nævnte Straffelov, som har overmaade megen Lighed med det foreliggende Forslag, vil være fuldkomment tilstrækkelig for forskjellige større Dele af Hæren, og navnlig for den hele saakaldte inddeelte Armee, og at den navnlig vil være tilstrækkelig, naar man ved samme bliver forsynet med de fornødne Arrestlocaler, saaledes at det ikke er fornødent, naar der idømmes en Straf for en Person af Hæren, da at sende ham bort til de faste Garnisonssteder, for at han der kan affone sin Straf. Jeg haaber, som sagt, at det Samme ogsaa vil vise sig her, naar dette Forslag maatte blive til Lov. — Til disse Bemærkninger skal jeg foreløbig indskrænke mig.

Rør: Hvad der i sin Tid gjaldt om Forslaget til den almindelige borgerlige Straffelov, da det blev forelagt her i Thinget, nemlig at det maatte undergives en noget anden Behandling end almindelige Love, og at man, om end Forslaget vel ikke skulde være beskyttet mod Ændringer, dog maatte være saare varsom ved at røre ved de enkelte Bestemmelser, da man derved let udsatte sig for at forstyrre Harmonien og den indre Sammenhæng i det Hele, og endelig at man ved saadanne store codificerende Arbejder overhovedet ganske anderledes end ellers fra først af maatte gjøre sig Rede for, om man i det Hele kunde modtage og i det Væsentlige stemme for Lovforslaget, saaledes som det var forelagt. — Alt dette gjælder jo, tildeels idetmindste, ogsaa om det foreliggende Forslag til en Straffelov for Hæren. Men naar dette er saa, maa man altsaa ønske sig stillet saaledes, at man veed med sig selv, om man kan gaae ind paa Lovforslaget i det Væsentlige saaledes, som det foreligger, eller om man ikke kan det. Der er jo desuden særegne Vanskeligheder forbundne med Bedømmelsen af et Arbejde som dette. Der stilles ganske særegne Fordringer deels indenfor en væbnet Magts eget Omraade deels med Hensyn til dens Berøring med Omgivelserne, Fordringer,